Assen

nederlandse hervormde kerk

orgelcommissie

VOORLOPIG RAPPORT

Uitgebracht door: de gecommitteerde de heer R.W. van Straten
Datum bezoek: 28-02-1992
In aanwezigheid van: administrateur, organist.

Conform het gestelde in artikel 2 der Generale Regeling volgt hier het door U aangevraagde Voorlopige rapport inzake het orgel in de hervormde wijkkerk **het Anker te Assen**.

Het betreft hier een instrument gebouwd door de firma Leeflang vermoedelijk in het eind van de 60-er jaren.

Het instrument heeft de volgende dispositie:

Manuaal	1	Manuaal	2	Pedaal	
Holpijp	8'	Roerfluit	4'	Sordun	16'
Prestant	4'	Octaaf	2'	Quintadeen	4'
Mixtuur		Regaal	8'		

Koppels:
Ped + 1
Ped + 2
1 + 2

Het instrument, oorspronkelijk vermoedelijk als huisorgel gebouwd, is geplaatst in een bescheiden meubel van eiken. Het pedaalwerk is in de onderkast opgesteld. De manuaalwerken zijn geplaatst op twee kleine achter elkaar liggende laden.

De windvoorziening van het orgel is vrij gebrekkig. De motor maakt veel bijgeluiden die wijzen op een beschadiging in de lagers.

De speelmechanieken verkeren in redelijke staat. De koppelingen zijn sterk ontregeld. De invoeringen zijn op diverse plaatsen versleten of geheel verdwenen.Het pedaalklavier heeft veel overmatige speling. Van een toets is de veer afgebroken. Dit klavier is zeer lawaaierig in de bespeling.

Het pijpwerk verkeert in redelijke staat. De intonatie is sterk gedateert en mist de noodzakelijke draagkracht om ook in deze grote ruimte nog voldoende ondersteunend te kunnen werken bij de gemeentezang begeleiding.

BELEIDSADVIES

Wij kunnen de bezwaren van uw organist tot op zekere hoogte onderschrijven; het instrument is niet echt als een gemeentezang-begeleidings-instrument bedoeld en schiet dan ook voor dat doel te kort.

In technisch opzicht zijn er een aantal mankementen gesignaleerd die verholpen kunnen worden. Het betreft hier vooral de windvoorziening, waarbij wij U adviseren de motor te laten reviseren door een deskundig installatie bedrijf, en de mechanieken die tekenen van slijtage en ontregeling vertonen.

In artistiek opzicht verwachten wij dat het instrument niet echt om te bouwen is tot een volwaardig gemeentezang-orgel.Wel is het mogelijk de intonatie te laten corrigeren opdat het geluid van het orgel in ieder geval acceptabeler wordt in de ruimte en voor de bespeler.

Indien U geen mogelijkheden ziet om op afzienbare tijd, waarbij gedacht kan worden aan een periode van circa 5-10 jaar, dit instrument te doen vervangen door een meer volwaardig instrument adviseren wij U de technische en artistieke gebreken, voor zover mogelijk, te laten verhelpen.De totale kosten voor een dergelijke operatie begroten wij dan op circa ƒ 10.000,-.

Indien U echter zou besluiten dit instrument geleidelijk aan af te schrijven en te doen vervangen door een ander instrument dan adviseren wij U uitsluitend de motor te laten reviseren en de kleinere technische gebreken te laten verhelpen.

U zult bij nieuwbouw moeten denken aan een instrument van minimaal 8 tot 10 stemmen, zomogelijk verdeeld over twee manualen en vrij pedaal. Op dit moment bedraagt de registerprijs voor nieuwbouw circa ƒ 20.000 excl. bijkomende kosten.

Bij de keuze van de orgelmakers adviseren wij U om met één der gerenommeerde orgelmakers in kontakt te treden. Onderstaand vindt U, in alfabetische volgorde, een lijstje van namen van orgelmakers die bewezen hebben met een voldoende continuïteit werk te kunnen leveren dat zowel ambachtelijk als artistiek tot het hoogste behoort dat in ons land wordt vervaardigd.

- de firma Bakker en Timmenga te Leeuwarden
- de firma Blank te Herwijnen
- de firma Flentrop te Zaandam
- de firma de Graaf te Leusden
- de firma Mense Ruiter te Groningen
- de firma Reil te Heerde
- de firma Verschueren te Heythuysen
- de firma Van Vulpen te Utrecht

In beide gevallen adviseren wij U kontakt met onze Commissie op te nemen om ons te verzoeken om bijstand bij de verdere voorbereidingen en, eventueel, uitvoering van de werkzaamheden.

Bij nieuwbouw zullen wij U dan in kontakt brengen met een van onze adviseurs die U verder zal kunnen gaan adviseren. Bij uitgebreider herstel van het bestaande orgel kunnen wij, op uw verzoek, de werkzaamheden verder begeleiden en keuren.Daartoe schatten wij circa 8 uur te verwerken voor een uurvergoeding van ƒ 75,- per uur excl. reis- en verblijfskosten.

Vooralsnog hopen wij u met dit rapport van dienst te zijn geweest.

Leidschendam, 1 april 1992.

Ir.A.C.M.Luteijn, secretaris.